

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 24. mája 2004,

ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 Zmluvy o ES a článku 54 Dohody o EHP vedené proti spoločnosti Microsoft Corporation

(Prípád COMP/C-3/37.792 – Microsoft)

[oznámené pod číslom K(2004) 900]

(Iba anglický text je autentický)

(Text s významom pre EHP)

(2007/53/ES)

Komisia 24. marca 2004 prijala rozhodnutie, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 Zmluvy o ES a článku 54 Dohody o EHP. V súlade s ustanoveniami článku 21 nariadenia č. 17 ⁽¹⁾ Komisia týmto uverejňuje názvy strán a hlavnú časť rozhodnutia, pričom zohľadňuje právny nárok podnikov na ochranu ich obchodného tajomstva. Verejne prístupná verzia úplného znenia rozhodnutia v pôvodných jazykoch prípadu a v pracovných jazykoch Komisie sa nachádza na internetovej stránke Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. ZHRNUTIE PORUŠENIA

Adresát, povaha a trvanie porušenia

- (1) Toto rozhodnutie je určené spoločnosti Microsoft Corporation.
- (2) Spoločnosť Microsoft Corporation porušila článok 82 Zmluvy o ES a článok 54 Dohody o EHP takto:
 - odmietala poskytnúť informácie o interoperabilite a neumožnila ich využitie na účely vývoja a distribúcie produktov operačných systémov skupinových serverov, a to od októbra 1998 do dňa tohto rozhodnutia,
 - podmieňovala získanie operačného systému Windows Client PC súčasným nákupom produktu Windows Media Player (WMP), a to v období od mája 1999 do dňa tohto rozhodnutia.

Relevantné trhy

Operačné systémy osobných počítačov

- (3) Operačné systémy sú softvérové produkty, ktoré slúžia na kontrolu základných funkcií počítača. Klientske osobné počítače (osobné počítače) sú viacúčelové počítače, ktoré boli navrhnuté na používanie jednou osobou v jednom čase a ktoré možno pripojiť do počítačovej siete.
- (4) Možno rozlišovať medzi i) operačnými systémami pre takzvané počítače kompatibilné s Intelom a ii) operačnými systémami pre počítače nekompatibilné s Intelom. Kompatibilita s Intelom v tomto kontexte súvisí so špecifickým

druhom hardvérovej architektúry. Portovanie (teda adaptácia) operačného systému nekompatibilného s Intelom (napríklad Macintosh spoločnosti Apple), aby bol schopný prevádzky v rámci hardvéru kompatibilného s Intelom, je zdĺhavý a nákladný proces. Otázkou zahrnutia operačných systémov osobných počítačov kompatibilných a nekompatibilných s Intelom do definície relevantného trhu však možno nechať otvorenú, keďže rozdiel nebude taký významný, aby sa zmenil výsledok hodnotenia významného vplyvu spoločnosti Microsoft na trh.

- (5) Operačné systémy pre vreckové prístroje, ako sú osobný digitálny asistent (PDA) alebo „inteligentné“ mobilné telefóny a serverové operačné systémy, v súčasnosti nemožno považovať za konkurencieschopné náhrady za operačné systémy pre klientske osobné počítače.
- (6) Pokiaľ ide o nahraditeľnosť na strane ponuky, softvérový produkt, ktorý v súčasnosti na trhu operačných systémov pre klientske osobné počítače nie je, by bolo potrebné výrazne upraviť, aby vyhovoval osobitným potrebám spotrebiteľov na danom trhu. To si vyžaduje vývoj a skúšobný proces, ktorý je časovo (často viac ako rok) a finančne náročný a nesie so sebou veľké komerčné riziko. Okrem toho, ako sa uvádza v diskusii o dominantnom postavení spoločnosti Microsoft na relevantnom trhu, takýto nový účastník by pri svojom vstupe na trh čelil výrazným bariéram.

Operačné systémy skupinových serverov

- (7) Služby skupinového servera sú základné služby, ktoré denne využívajú pracovníci v kanceláriách, konkrétne ide o zdieľanie súborov uložených na serveri, zdieľanie

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 3, 21.2.1962, s. 204/62. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1/2003 (Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1).

tlačiarňi, či centrálna správa sieťových užívateľských práv útvarom informačných technológií v organizácii. Operačné systémy skupinových serverov sú operačné systémy, ktoré sú navrhnuté a ponúkané na účely kolektívneho poskytovania takýchto služieb pre relatívne malý počet osobných počítačov prepojených v rámci malých až stredne veľkých sietí.

- (8) Dôkazy, ktoré Komisia získala počas prešetrovania, potvrdzujú, že služby skupinového servera zákazníkmi vnímajú ako samostatný súbor služieb zabezpečovaných servermi. Najmä poskytovanie služieb pre správu súborov a tlač na jednej strane a služieb pre správu skupín a užívateľov na strane druhej je úzko prepojené: keby správa skupín a užívateľov nebola riadne zabezpečená, užívateľ by nemal účinný a bezpečný prístup k službám umožňujúcim zdieľanie súborov a tlač.
- (9) Skupinové servery (servery, ktoré umožňujú prevádzkovať operačný systém skupinových serverov) treba rozlišovať od high-end serverov, ktoré sú vo všeobecnosti potrebné na podporu kritických úloh, ako je kontrola zásob, rezervácie leteniek, či bankové operácie. Takéto úlohy môžu zahŕňať podporu ukladania veľkých objemov údajov a vyžadujú si maximálnu (inými slovami „pevnú ako skala“) spoľahlivosť a dostupnosť⁽²⁾. Vykonávajú ich drahé zariadenia (niekedy nazývané „podnikové servery“) alebo počítačové systémy triedy mainframe. Naopak, operačné systémy skupinových serverov sa vo všeobecnosti inštalujú do menej nákladných počítačov.
- (10) Avšak nie všetky low-end servery sa využívajú ako skupinové servery. Napríklad low-end servery možno tiež nainštalovať na „okrají“ siete a možno ich špeciálne využiť ako sieťový server⁽³⁾, sieťový dátový zásobník⁽⁴⁾ alebo firewall⁽⁵⁾, teda na iné účely ako základné služby skupinového servera.
- (11) Treba tiež zdôrazniť, že hoci základné služby skupinového servera zahŕňajú výlučne služby zabezpečujúce správu súborov a tlač, či správu skupín a užívateľov, operačné systémy skupinových serverov možno využiť aj na spúšťanie aplikácií, tak ako v prípade iných operačných systémov. Tieto aplikácie sú často úzko prepojené s poskytovaním služieb pre správu skupín a užívateľov. Keďže

operačné systémy skupinových serverov sa spravidla využívajú v rámci lacnejšieho hardvéru, takéto aplikácie vo všeobecnosti nevyžadujú veľmi vysokú spoľahlivosť.

Streamingové mediálne prehrávače

- (12) Mediálne prehrávače sú klientske softvérové aplikácie, ktorých hlavnou funkciou je dekodovať, dekomprimovať a prehrať digitálne zvukové a obrazové súbory stiahnuté alebo priamo prenášané z internetu (a iných sietí) (ako aj umožniť ich ďalšie spracovanie). Mediálne prehrávače tiež môžu prehrať zvukové a obrazové záznamy uložené na fyzických nosičoch, ako sú CD a DVD.
- (13) Pokiaľ ide o nahraditeľnosť na strane dopytu, klasické prehrávacie zariadenia ako CD a DVD prehrávače nepredstavujú náhradu za mediálne prehrávače, keďže ponúkajú len veľmi obmedzenú časť funkcií mediálnych prehrávačov. Mediálne prehrávače, ktoré sú závislé od značkových technológií tretích strán, na rozdiel od WMP spoločnosti Microsoft, RealOne Player spoločnosti RealNetworks⁷ a QuickTime Player spoločnosti Apple, s najväčšou pravdepodobnosťou pre tieto tretie strany nepredstavujú žiadne obmedzenie. Mediálne prehrávače, ktoré nie sú schopné prijímať zvukové a obrazové záznamy priamo prenášané z internetu, nepredstavujú náhradu za streamingové mediálne prehrávače, keďže nespĺňajú špecifickú požiadavku spotrebiteľov na prenos zo siete.
- (14) Pokiaľ ide o nahraditeľnosť na strane ponuky, potrebné značné investície do výskumu a vývoja, ochrana existujúcich mediálnych technológií prostredníctvom práv duševného vlastníctva a nepriame sieťové účinky typické pre trh vytvárajú prekážky pre vstup subjektov vyvíjajúcich iné softvérové aplikácie, vrátane nestrainingových mediálnych prehrávačov.

Dominantnosť

Operačné systémy osobných počítačov

- (2) Spoľahlivosť operačného systému je jeho schopnosť fungovať dlhý čas bez porúch alebo potreby reštartovania. Dostupnosť operačného systému je jeho schopnosť pracovať dlhý čas bez toho, aby ho bolo potrebné vyradiť z prevádzky kvôli nutnosti vykonať jeho bežnú údržbu alebo aktualizáciu. Dalším aspektom dostupnosti je rýchlosť, akou je operačný systém po zlyhaní schopný načítať záložné údaje a opäť fungovať.
- (3) Webový server zoskupuje internetové stránky a prostredníctvom štandardných webovských protokolov umožňuje prístup na tieto stránky.
- (4) Vyrovnávacia pamäť („cache“) je miesto, kde sa ukladajú dočasné kópie webovských objektov. Webové ukladanie dát teda umožňuje ukladanie webovských súborov, aby sa mohli opätovne využiť takým spôsobom, ktorý urýchľuje prístup konečných užívateľov.
- (5) Firewall je hardvérové/softvérové riešenie, ktoré umožňuje izolovať počítačové siete organizácie, čím ich chráni pred vonkajším ohrozením.
- (15) Spoločnosť Microsoft uznala, že má na trhu s operačnými systémami osobných počítačov dominantné postavenie.
- (16) Toto dominantné postavenie znamená podiel na trhu, ktorý je trvale aspoň od roku 1996 veľmi vysoký (v súčasnosti 90 % a viac), a existenciu silných bariér pre vstup na trh. Tieto bariéry pre vstup sa spájajú najmä s existenciou nepriamych sieťových efektov. V podstate sa popularita operačných systémov osobných počítačov medzi užívateľmi odvodzuje od popularity týchto systémov medzi dodávateľmi počítačových aplikácií, ktorí zas zameriavajú svoje vývojové úsilie na tie operačné systémy osobných počítačov, ktoré sú medzi užívateľmi najpopulárnejšie. Toto vytvára efekt vlastného posilňovania, ktorý chráni systém

Windows ako *de facto* štandardný systém v rámci operačných systémov osobných počítačov („aplikačné bariéry pre vstup“).

Operačné systémy skupinových serverov

(17) Komisia dospela k záveru, že spoločnosť Microsoft dosiahla dominantné postavenie na trhu operačných systémov skupinových serverov. Tento záver sa zakladá predovšetkým na nasledujúcich zisteniach:

- Komisia preskúmala rôzne údaje, aby mohla zistiť mieru podielu spoločnosti Microsoft na trhu operačných systémov skupinových serverov. Všetky príslušné súbory údajov potvrdzujú, že Microsoft má na trhu jednoznačne vedúci podiel, ktorý je na základe všetkých spôsobov posudzovania viac ako 50 %, a podľa väčšiny spôsobov posudzovania sa pohybuje v rozpätí 60 – 75 %.
- Na trhu operačných systémov skupinových serverov existujú bariéry pre vstup. Konkrétne, čím jednoduchšie možno zohnať skúsených technikov schopných spravovať daný operačný systém skupinového servera, tým viac zákazníkov má tendenciu kúpiť si daný operačný systém. A naopak, čím populárnejší je medzi zákazníkmi určitý operačný systém skupinového servera, tým jednoduchšie (a ochotnejšie) technici nadobúdajú poznatky o danom produkte. Tento mechanizmus možno z ekonomického hľadiska formalizovať ako sieťové efekty.
- Medzi trhom operačných systémov osobných počítačov a trhom operačných systémov skupinových serverov existuje úzke obchodné a technické prepojenie. V dôsledku toho má dominantné postavenie spoločnosti Microsoft na trhu operačných systémov osobných počítačov významný vplyv aj na susedné trhy operačných systémov skupinových serverov.

Odmietnutie poskytnúť informácie

(18) V rozhodnutí sa uvádzajú tieto zistenia:

- Spoločnosť Microsoft odmietla poskytnúť spoločnosti Sun informácie, ktoré by spoločnosti Sun umožnili navrhnúť operačné systémy skupinových serverov, ktoré by sa ucelene mohli integrovať do „architektúry domény Active Directory“, teda siete prepojených protokolov klient – server a server – server, ktoré organizujú skupinové siete Windows. Treba poznamenať, že na to, aby spoločnosť Sun mohla uskutočniť takúto ucelenú integráciu, Microsoft by jej musel poskytnúť len špecifikácie príslušných protokolov, teda technickú dokumentáciu, a nie prístup k softvérovému kódu Windows, a už vôbec by nemusel povoliť jeho reprodukciu spoločnosťou Sun. Toto odmietnutie sa spája ešte s dvomi ďalšími skutočnosťami, ktoré treba zdôrazniť. Po prvé, odmietnutie spoločnosti Microsoft vo vzťahu k Sun je súčasťou jej všeobecného vzorca správania sa a odmietania poskytovať príslušné informácie všetkým predajcom

operačných systémov skupinových serverov. Po druhé, toto odmietnutie predstavuje narušenie v porovnaní s predchádzajúcou úrovňou poskytovania informácií, keďže analogické informácie o predchádzajúcich verziách produktov Microsoft sa spoločnosti Sun aj celému odvetviu sprístupnili, a to nepriamo prostredníctvom licencie pre AT&T.

- Odmietnutie zo strany spoločnosti Microsoft predstavuje riziko likvidácie konkurencie na relevantnom trhu operačných systémov skupinových serverov, pretože odmietnuté vstupy sú pre konkurenciu na trhu nenahraditeľné. Na základe svedectva zákazníkov sa potvrdzuje, že prednostná interoperabilita medzi operačnými systémami skupinových serverov spoločnosti Microsoft a jej dominantnými operačnými systémami osobných počítačov na jednej strane súvisí s výrazným posilnením ich dominantného postavenia na strane druhej (ako aj s rastúcou absorpciou tých prvkov architektúry domény Active Directory, ktoré nie sú kompatibilné s produktmi konkurencie). Prešetrovanie Komisie tiež preukázalo, že za odmietnuté vstupy neexistuje skutočná ani potenciálna náhrada.
 - Odmietnutie zo strany spoločnosti Microsoft brzdí technický rozvoj na úkor spotrebiteľov a je v rozpore najmä s článkom 82 písm. b). Keby konkurencia mala prístup k zadržovaným informáciám, mohla by spotrebiteľom poskytovať nové a kvalitnejšie výrobky. Skúsenosti z trhu poukazujú najmä na to, že spotrebiteľia oceňujú také vlastnosti výrobkov, ako je bezpečnosť a spoľahlivosť, tieto vlastnosti sa však kvôli výhode interoperability ponúkanej spoločnosťou Microsoft odsunuli až na druhé miesto. Takže odmietnutie zo strany spoločnosti Microsoft nepriamo poškodzuje spotrebiteľov.
- (19) Tieto okolnosti výnimočnej povahy vedú k záveru, že odmietnutie zo strany spoločnosti Microsoft predstavuje zneužitie dominantného postavenia, čo je v rozpore s článkom 82, pokiaľ na takéto odmietnutie neexistuje objektívny dôvod.
- (20) Vo vyžiadanom zdôvodnení odmietnutia, ktoré predložila spoločnosť Microsoft, sa tvrdí, že poskytnutie príslušných informácií a umožnenie ich využitia konkurenciou s cieľom vyrobiť kompatibilné produkty by sa rovnalo poskytnutiu povolenia na práva duševného vlastníctva. Komisia k opodstatnenosti všeobecných nárokov na duševné vlastníctvo spoločnosti Microsoft neprijala žiadne stanovisko; tieto nároky by v každom prípade bolo možné zistiť len od prípadu k prípadu, ak by Microsoft pripravil príslušné špecifikácie. Podľa judikatúry však samotný záujem spoločnosti uplatňovať si svoje práva duševného vlastníctva nemôže predstavovať objektívne zdôvodnenie, ak existujú také výnimočné okolnosti, ako sa uvádza vyššie.
- (21) Komisia preskúmala, či vzhľadom na špecifické okolnosti tohto prípadu odôvodnenie, ktoré poskytla spoločnosť Microsoft, preváži tieto výnimočné okolnosti, a dospela

- k záveru, že Microsoft nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by mali takýto účinok. Konkrétne, nariadenie poskytnúť príslušné informácie by nemohlo viesť k reprodukcii produktu spoločnosti Microsoft. Komisia taktiež zohľadnila skutočnosť, že zverejňovanie takého druhu informácií, ktoré Microsoft odmietol, je v tomto odvetví bežné.
- (22) Okrem toho sa Komisia inšpirovala záväzkom spoločnosti IBM voči Komisii z roku 1984 („záväzok IBM“) ⁽⁶⁾ a smernicou o softvéroch z roku 1991 ⁽⁷⁾. Spoločnosť Microsoft uznáva, že záväzok IBM a smernica o softvéroch predstavujú užitočný podklad pre aktuálny prípad. Komisia dospela k záveru, že príkaz poskytnúť informácie v aktuálnom prípade by bol analogický so záväzkom IBM v tom zmysle, že by sa vzťahoval len na špecifikácie užívateľského rozhrania. Komisia tiež dospela k záveru, že uvedené odmietnutie bolo odmietnutím poskytnúť informácie o interoperabilite v zmysle smernice o softvéroch. V tejto súvislosti Komisia zaznamenala, že smernica o softvéroch v záujme interoperability obmedzuje uplatňovanie autorských práv na softvér (vrátane ich uplatňovania nedominantnými podnikmi), čím podčiarkuje dôležitosť interoperability v oblasti softvérov. Komisia tiež upozornila, že v smernici o softvéroch sa explicitne uvádza, že jej ustanovenia sa uplatňujú bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 82, najmä ak podnik s dominantným postavením odmietol sprístupniť informácie potrebné na účely interoperability.
- (23) Spoločnosť Microsoft ďalej zdôvodňovala, že jej odmietnutie poskytnúť informácie o interoperabilite nemohlo byť zamerané na obmedzovanie hospodárskej súťaže na trhu operačných systémov skupinových serverov, pretože spoločnosť nemala žiadny ekonomický dôvod uplatňovať takúto stratégiu. Komisia argumenty spoločnosti Microsoft odmietla s tým, že boli založené na ekonomickom modeli, ktorý nebol v súlade s faktami daného prípadu, ani nebol konzistentný s názormi predstaviteľov spoločnosti Microsoft uvedenými v interných dokumentoch spoločnosti, ktoré Komisia získala počas prešetrovania.
- (25) Spoločnosť Microsoft nepopiera, že má na trhu s operačnými systémami osobných počítačov dominantné postavenie.
- (26) V rozhodnutí Komisie sa konštatuje, že streamingové mediálne prehrávače a operačné systémy osobných počítačov sú dva samostatné produkty (a odmieta sa tvrdenie spoločnosti Microsoft, že WMP je neoddeliteľnou súčasťou Windows). V rozhodnutí sa po prvú uvádza, že hoci Microsoft určité obdobie viazal svoj mediálny prehrávač so systémom Windows, dopyt spotrebiteľov po samostatných mediálnych prehrávačoch v súčasnosti stále trvá a možno ho jasne rozlíšiť od dopytu po operačných systémoch osobných počítačov. Po druhé, mnohí predajcovia vyvíjajú a dodávajú samostatné mediálne prehrávače. Po tretie, spoločnosť Microsoft samotná tiež vyvíja a distribuuje verzie svojich WMP pre iné operačné systémy osobných počítačov. Konečne, Microsoft propaguje WMP v priamej konkurencii s mediálnymi prehrávačmi tretích strán.
- (27) Pokiaľ ide o tretí bod zistení viazania, v rozhodnutí sa konštatuje, že Microsoft neumožňuje zákazníkovi vybrať si Windows bez WMP. Výrobcovia osobných počítačov musia vydávať licenciu na Windows aj s WMP. Ak chcú inštalovať alternatívny mediálny prehrávač do systému Windows, môžu tak urobiť len doplnkovo popri WMP. Rovnaké princípy platia, ak si systém Windows zakúpi užívateľ v maloobchodnej sieti. Podľa rozhodnutia sú argumenty spoločnosti Microsoft, že zákazníci nemusia za WMP priplácať a že ho nemusia používať, z hľadiska určenia existencie nátlaku podľa článku 82 zmluvy irelevantné.
- (28) V rozhodnutí sa tiež vysvetľuje, prečo viazanie produktov v tomto konkrétnom prípade môže obmedzovať hospodársku súťaž. V rozhodnutí sa konštatuje, že viazanie WMP so systémom Windows spôsobuje neobmedzenú prítomnosť mediálnych prehrávačov spoločnosti Microsoft v osobných počítačoch na celom svete. Príslušné dôkazy ukazujú, že ostatné distribučné prostriedky sú na druhom mieste. Tým, že sa WMP viaže s Windows, Microsoft ponúka dodávateľom obsahovej stránky a subjektom vyvíjajúcim softvér, ktorí podporujú mediálne technológie Windows, možnosť využiť monopol Windows, a tak mať dosah takmer na všetkých počítačových užívateľov na celom svete. Dôkazy potvrdzujú, že podporovanie viacerých mediálnych technológií spôsobuje dodatočné náklady. Neobmedzená prítomnosť WMP ako taká vyvoláva v dodávateľoch obsahovej stránky a v subjektoch vyvíjajúcich softvér pocit, že sa môžu spoliehať predovšetkým na mediálne technológie Windows. Spotrebiteľia zas uprednostňujú WMP, pretože k tomuto produktu je k dispozícii širšia škála doplnkového softvéru a obsahu. Spomínané viazanie produktov zo strany spoločnosti Microsoft posilňuje a deformuje uvedené sieťové efekty v prospech tejto spoločnosti, čím sa vážne narušujú konkurenčné procesy na trhu mediálnych prehrávačov. Dôkazy potvrdzujú, že mieru využívania WMP kvôli viazaniu stúpa, hoci užívatelia hodnotia kvalitu iných mediálnych prehrávačov ako oveľa lepšiu. Trhové údaje o využívaní mediálnych prehrávačov a formátov, ako aj obsahu ponúkaného na internete, poukazujú na trend väčšej miery využívania WMP a mediálnych formátov Windows na úkor hlavných konkurenčných mediálnych prehrávačov (a technológií mediálnych prehrávačov). Hoci

Viazanie produktov

- (24) V rozhodnutí sa uvádza, že Microsoft porušuje článok 82 zmluvy tým, že viaže WMP s operačným systémom Windows pre osobné počítače (Windows). Komisia svoje zistenie o zneužití viazania produktov zakladá na štyroch bodoch: i) Microsoft má dominantné postavenie na trhu operačných systémov osobných počítačov; ii) operačný systém Windows pre osobné počítače a WMP sú dva samostatné produkty; iii) Microsoft neumožňuje zákazníkovi získať Windows bez WMP a iv) toto viazanie produktov obmedzuje hospodársku súťaž. V rozhodnutí sa navyše zamietajú argumenty spoločnosti Microsoft, ktoré zdôvodňujú viazanie WMP.

⁽⁶⁾ Prípady Komisie IV/29.479. Komisia svoje vyšetrenie, ktoré sa začalo v sedemdesiatych rokoch 20. storočia, pozastavila po uvedenom záväzku spoločnosti IBM.

⁽⁷⁾ Smernica Rady 91/250/EHS (Ú. v. ES L 122, 17.5.1991, s. 42).

sa v rozhodnutí zdôrazňuje táto tendencia uprednostňovania WMP a mediálneho formátu Windows, uvádza sa v ňom tiež, že na základe judikatúry Súdneho dvora Komisia konkrétne nemusí na to, aby prijala rozhodnutie o zneužití viazania, dokazovať, že došlo k obmedzeniu hospodárskej súťaže alebo že hrozí riziko likvidácie konkurencie. Inak by sa podrobné protimonopolné prešetrenie na niektorých trhoch so softvérom uskutočnilo príliš neskoro, keďže dôkaz vplyvu na trh možno demonštrovať až po tom, ako bol trh zasiahnutý.

- (29) Nakoniec sa v rozhodnutí rozoberajú argumenty spoločnosti Microsoft, ktorými sa zdôvodňuje viazanie WMP, a konkrétne zdanlivá efektívnosť viazania WMP s Windows. Čo sa týka zdanlivej distribučnej výhodnosti, Komisia zamietla argumenty spoločnosti Microsoft, že toto viazanie znižuje transakčné náklady spotrebiteľov, pretože šetrí čas a znižuje neprehľadnosť tým, že v osobnom počítači poskytuje súbor štandardne prednastavených možností. Výhoda toho, že sa mediálny prehrávač vopred nainštaluje spolu s klientskym operačným systémom osobných počítačov však neznamená, že by spoločnosť Microsoft mala za spotrebiteľov vyberať mediálne prehrávače. Výrobcovia osobných počítačov sú schopní splniť požiadavky spotrebiteľov, pokiaľ ide o vopred nainštalované mediálne prehrávače, podľa vlastného výberu zákazníka. V rozhodnutí sa tiež konštatuje, že Microsoft nepreukázal žiadnu technickú výhodu, ktorá by dokazovala nevyhnutnosť integrovať WMP. Viazanie WMP skôr chráni spoločnosť Microsoft pred efektívnou konkurenciou zo strany predajcov potenciálne účinnejších mediálnych prehrávačov, ktorí by mohli postavenie spoločnosti ohroziť, čím sa znižuje potreba schopností a kapitálu investovaného do inovácie mediálnych prehrávačov.

II. OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Odmietnutie poskytnúť informácie

- (30) V rozhodnutí sa spoločnosti Microsoft nariaďuje, aby zverejnila informácie, ktoré odmietla poskytnúť, a umožnila ich využitie pri vývoji kompatibilných výrobkov. Príkaz na zverejnenie sa obmedzuje na špecifikácie protokolov a na zaistenie interoperability so základnými prvkami, ktoré definujú typickú skupinovú sieť. Nie je vydaný len v prospech spoločnosti Sun, ale tiež všetkých podnikov, ktoré majú záujem vyvíjať produkty, ktoré pre Microsoft predstavujú konkurenciu na trhu operačných systémov skupinových serverov. Pokiaľ by sa v rozhodnutí vyžadovalo, aby sa Microsoft zdržal plného uplatňovania svojich práv duševného vlastníctva, dôvodom by bola potreba zabrániť zneužívaniu postavenia.
- (31) Podmienky, za ktorých spoločnosť Microsoft zverejní príslušné informácie a umožní ich využitie, musia byť primerané a nediskriminačné. Požiadavka, aby podmienky

stanovené spoločnosťou Microsoft boli primerané a nediskriminačné, sa vzťahuje konkrétne na odmenu, ktorú by si spoločnosť mohla za poskytnutie informácií účtovať. Takáto odmena by napríklad nemala odrážať strategickú hodnotu, ktorá vyplýva zo silného postavenia spoločnosti Microsoft na trhu operačných systémov osobných počítačov alebo na trhu operačných systémov skupinových serverov. Microsoft ďalej nemôže obmedzovať druhy produktov, v ktorých možno využiť jeho špecifikácie, ak by takéto obmedzenia odrádzali od hospodárskej súťaže so spoločnosťou Microsoft alebo zbytočne znižovali inovačné možnosti príjemcov. Konečne, podmienky, ktoré bude spoločnosť Microsoft v budúcnosti určovať, musia byť dostatočne predvídateľné.

- (32) Microsoft musí príslušné špecifikácie protokolov zverejňovať včas, to znamená hneď, ako sa tieto protokoly funkčne a dostatočne stabilne zavedú v jeho výrobkoch.

Viazanie produktov

- (33) Pokiaľ ide o zneužitie viazania produktov, v rozhodnutí sa spoločnosti Microsoft nariaďuje, aby konečným užívateľom a výrobcom pôvodných zariadení v EHP ponúkla na predaj úplnú funkčnú verziu systému Windows, v ktorom nie je zahrnutý WMP. Microsoft má naďalej právo ponúkať aj balík systému Windows s WMP.
- (34) Microsoft sa musí zdržať využitia akýchkoľvek prostriedkov, ktoré by mali podobný efekt ako viazanie WMP s Windows, napríklad vyhradzovaním prednostnej interoperability WMP so systémom Windows, poskytovaním selektívneho prístupu do aplikačného rozhrania (API) Windows alebo podporovaním WMP prostredníctvom Windows na úkor konkurenčných výrobkov. Microsoft tiež nesmie poskytovať výrobcovi pôvodných zariadení alebo užívateľovi zľavy spojené s nákupom systému Windows spolu s WMP alebo *de facto* finančne alebo inak im brániť alebo obmedzovať ich slobodu zvoliť si verziu Windows bez WMP. Samostatná verzia Windows nemôže byť menej výkonná ako verzia Windows spojená s WMP, pričom sa do úvahy neberie funkčnosť WMP, ktorý samozrejme nebude súčasťou samostatnej verzie Windows.

III. POKUTY

Základná výška pokuty

- (35) Komisia sa domnieva, že uvedené porušenie vo svojej podstate predstavuje veľmi závažné porušenie článku 82 Zmluvy o ES a článku 54 Dohody o EHP.
- (36) Okrem toho vzorec exkluzívneho dominantného postavenia, ktorý používa spoločnosť Microsoft, má výrazný vplyv na trh operačných systémov skupinových serverov a trh streamingových mediálnych prehrávačov.

- (37) Na účely zhodnotenia závažnosti zneužitia sa predpokladá, že rozsah trhov s klientskymi operačnými systémami osobných počítačov, operačnými systémami skupinových serverov a s mediálnymi prehrávačmi zahŕňa celý EHP.
- (38) Východisková výška pokuty udelená spoločnosti Microsoft, ktorá má odrážať závažnosť porušenia, by vzhľadom na uvedené skutočnosti mala byť 165 732 101 EUR. So zreteľom na dobrú hospodársku situáciu spoločnosti Microsoft⁽⁸⁾ a s cieľom zaistiť dostatočný odstrašujúci účinok na túto spoločnosť uvedená hodnota sa upravuje dvojnásobne smerom nahor, na čiastku 331 464 203 EUR.
- (39) S ohľadom na dĺžku porušovania (päť a pol roka) sa nakoniec základná výška pokuty navyšuje o 50 %. Základná výška pokuty sa teda ustanovuje na úrovni 497 196 304 EUR.

Príťažujúce a poľahčujúce okolnosti

- (40) V súvislosti s týmto rozhodnutím neexistujú žiadne príťažujúce ani poľahčujúce okolnosti.

⁽⁸⁾ Na základe trhovej kapitalizácie je Microsoft v súčasnosti najväčšou spoločnosťou na svete (pozri <http://news.ft.com/servlet/ContentServer?pagename=FT.com/StoryFT/FullStory&c=StoryFT&cid=1051390342368&p=1051389855198> a <http://specials.ft.com/spdocs/global5002003.pdf> – Financial Times „Najväčšie spoločnosti sveta“, aktualizované 27. mája 2003, vyšlo 13. januára 2004). Na základe rovnakého spôsobu hodnotenia podľa trhovej kapitalizácie sa spoločnosť Microsoft trvalo udržiava na popredných miestach zoznamu najväčších spoločností na svete, keď v roku 2000 bola najväčšou, v roku 2001 piatou najväčšou a v roku 2002 druhou najväčšou spoločnosťou [pozri <http://specials.ft.com/ln/specials/global5002a.htm> (za rok 2000, vyšlo 24. januára 2003), <http://specials.ft.com/ft500/may2001/FT36H8Z8KMC.html> (za rok 2001, vyšlo 24. januára 2003), <http://specials.ft.com/ft500/may2002/FT30M8IPX0D.html> (za rok 2002, vyšlo 24. januára 2003)]. Rovnako zdroje a zisky spoločnosti Microsoft sú veľké. Evidencia Komisie pre cenné papiere a devízové hodnoty spoločnosti Microsoft za fiškálny rok od júla 2002 do júna 2003 prezrádza, že spoločnosť k 30. júnu 2003 vlastnila rezervy v hotovosti (a krátkodobých investíciách) v hodnote 49 048 miliónov USD. Čo sa týka ziskov, evidencia Komisie pre cenné papiere a devízové hodnoty naznačuje, že vo fiškálnom roku od júla 2002 do júna 2003 Microsoft vykázal zisk 13 217 miliónov USD pri príjmoch 32 187 miliónov USD (41 % zisková marža). V rámci produktu klientskych operačných systémov Windows PC (segment „klientskych“ produktov) za rovnaké obdobie Microsoft vykázal zisk v hodnote 8 400 miliónov USD pri príjmoch 10 394 miliónov USD (81 % zisková marža).